

Dagelijkse update Irak

9 april 2003

Politiek

- **VS/VK/VN:** Bush en Blair zijn in Belfast overeengekomen dat de VN post-Saddam "a vital role in the reconstruction of Iraq" zullen spelen. Geen VN-rol voorzien in bestuur: "this new Iraq is not to be run either by us or indeed by the UN, it will be run by the Iraqi people." (Persconferentie Belfast).
- **Bush:** "When we say a vital role, we mean a vital role for the United Nations in all aspects of the issue, whether it be humanitarian aid or ... that they will be involved, along with the coalition, in helping to stand up an interim authority. But the Iraqi people are responsible for who is on that authority." (Persconferentie Belfast).
- **VS - journalisten:** Controverse over dood journalisten als gevolg VS-aanval op Bagdad. Journalisten eisen van Pentagon onderzoek of internationale regels t.a.v. bescherming journalisten zijn geschonden (Pentagon, div. media).
- **Frankrijk/Duitsland/Rusland:** Aanstaaend weekend bijeenkomst regeringsleiders in St. Petersburg. I.t.t. eerdere berichten zal SGVN Annan hierbij niet aanwezig zijn. SGVN wel uitgenodigd door EU-VZ naar ER in Athene te komen (VN, Reuters).
- **Libanon:** Vz van het Libanese Parlement waarschuwt voor de mogelijke gevolgen van te lange VS-aanwezigheid in Irak. Pleidooi voor centrale rol VN en zo kort mogelijk duur VS aanwezigheid. Geen vertrouwen in Chalabi en Garner. (HMA Beiroet)
- **Iran:** Iraanse MinBZ Khatami heeft zich in onderhoud met Spaanse collega uitgesproken voor een transitie periode waarin de VN een 'sturende' rol zou moeten spelen (Madrid).

Militaria

- **Bagdad:** Duizenden Amerikaanse manieren heden de sjiitische wijk Saddam City binnengetrokken. Ze ontmoetten daarbij weinig weerstand en werden zelfs toegejuicht door mensen langs de weg. Woordvoerder VS gaf aan niet te weten of Saddam Hussein maandag is omgekomen. In stadscentrum wordt gevochten om overgebleven bruggen over Tigris. (Reuters)
- **Centraal- en Zuid-Irak:** VK-troepen hebben lokale tribale leider gevraagd als interim-burgermeester van Basra te functioneren. Plunderingen momenteel grootste zorg. VS troepen trekken naar noordkant van Hilla. Geallieerde vliegtuigen en tanks bestoken daar Iraakse troepen. (BBC)
- **Noord-Irak:** VS special forces posities ingenomen om te voorkomen dat Iraakse militairen vanuit het noorden naar Tikrit of Bagdad trekken. Kirkuk en Mosul steeds dichterbij genaderd, hoewel VS lijkt te proberen opmars van Koerdische troepen te vertragen. (Reuters)
- **NAVO:** Thans gesproken over mogelijke ondersteunende NAVO-rol t.a.v. stabilisatiemacht voor Irak. Eerst inventarisatie van wat NAVO mogelijk kan doen nodig. Consensus dat ondersteunende rol t.b.v. ISAF prioriteit geniet. (PV NAVO)

Humanitair

- **Bagdad:** ICRC noemt situatie 'extremely serious', vanwege combinatie van gevechtshandelingen, overvolle ziekenhuizen en toenemend gebrek aan water en medicijnen. Drinkwatersituatie wordt gekenschetst als 'not yet critical'.
- **Vluchtelingensituatie:** In Jordanië enkele honderden vluchtelingen; in overige buurlanden minder. Gevaar van alsnog op drift raken van grote groepen mensen nog niet geweken.
- **Artsen zonder Grenzen:** 2 expatriate medewerkers (Soedanees; Frans) sinds 2 april vermist.
- **VN-VR:** Mogelijkheden tot aanwending op korte termijn van OvV-fondsen beperkt. Daarnaast uitte aantal VR-leden bezorgdheid over humanitaire situatie in Bagdad en verzochten zij VS om opheldering (PV NY).
- **Nederlandse aanbidding (militaire) luchtvrachtcapaciteit** voor verzending van humanitaire middelen naar (buurlanden van) Irak vooralsnog afgewezen door VN. In dit stadium van de strijd rond Irak wenst de VN geen gebruik te maken van militaire middelen (DMV).
- **ORHA:** Kantoor van ORHA in Koeweit beschikt inmiddels over een staf van 200 personen. Dit aantal zal, naar verwachting, snel toeneemen tot een totaal van 2000 (HMA Koeweit).
- **ORHA:** Website geopend waarop bedrijven belangstelling voor wederopbouwprojecten uit VS-fondsen kunnen registreren (HMA Koeweit).